

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Вченою радою ХНПУ імені
Г. С. Сковороди
Протокол №2 від «27» лютого 2018 р

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи
гарант освітньо-наукової програми
зі спеціальності 035 Філологія
доктор філологічних наук, доцент
Голобородько К.Ю. К.Ю. Голобородько
(підпис)
від «26» лютого 2018 р

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІЛОЛОГІЯ»**

третій (освітньо-науковий)

(назва рівня вищої освіти)

доктор філософії

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

03 Гуманітарні науки

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

035 Філологія

(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

І.Ф. Прокопенко

(підпис)
від «27» лютого 2018 р

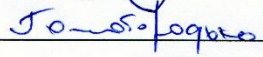
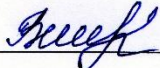

Харків 2018

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми

«Філологія»

Проректор з навчально-наукової роботи		Н. Якушко
Проректор з наукової роботи		Ю Бойчук
Директор науково-методичного центру організації навчального процесу		Є Ольховський
Керівник робочої групи		К Голобородько
Завідувач відділу аспірантури та докторантури		І Разуменко
Голова Ради молодих учених		К. Вакуленко

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

Кафедрою світової літератури, кафедрою української і світової літератури, кафедрою української мови, кафедри слов'янських мов, кафедри українознавства і лінгводидактики Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради ХНПУ імені Г. С. Сковороди
Протокол № 2 від “27” лютого 2018 р.

Гарант

Голобородько Костянтин Юрійович – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка.

РОЗРОБЛЕНО: робочою групою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди зі спеціальності «035 Філологія» у складі:

1. Ушкалов Леонід Володимирович – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української і світової літератури;
2. Гармаш Людмила Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури;
3. Черкашина Тетяна Юріївна – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української і світової літератури;
4. Силаєв Олександр Сергійович – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри світової літератури;
5. Тарарак Олександр Валентинович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри німецької філології;
6. Степанченко Іван Іванович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янських мов;
7. Скоробогатова Олена Олександрівна – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри слов'янських мов;
8. Гулак Анатолій Тихонович – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри слов'янських мов;
9. Маленко Олена Олегівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства і лінгводидактики;
10. Дорошенко Сергій Іванович – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови;
11. Мінкін Лев Михайлович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романської філології;
12. Разуменко Ірина Василівна – кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри світової літератури;

13. Олексенко Олена Андріївна – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови;
14. Мельников Ростислав Володимирович – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української і світової літератури;
15. Вакуленко Сергій Валентинович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови;
16. Піддубна Наталія Віталіївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови;
17. Демченко Н.Д. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ

зовнішніх стейкхолдерів:

1. Демченко Н.Д. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.
2. Черемська О.С. – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

**1. Профіль освітньо-наукової програми «Філологія»
підготовки докторів філософії в галузі знань 03 Гуманітарні науки
за спеціальністю 035 Філологія**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Degree in Higher Education: Doctor of Philosophy
Офіційна назва освітньої програми	Філологія Philology
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом PhD; обсяг 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	первинна
Цикл/рівень	НРК – 9 рівень, FQ-EHEA - третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього рівня «магістр» (ОКР «спеціаліст»)
Спеціальність	035 Філологія
Мова(и) викладання	українська/Ukrainian
Термін дії освітньої програми	2018-2022
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/node/44
2. Мета освітньої програми	
<p><i>Метою освітньо-наукової програми є забезпечення підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за напрямом 035 Філологія до викладацької та науково-дослідної діяльності в галузі знань 03 Гуманітарні науки, формування програмних компетентностей, необхідних для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі дослідницько-інноваційної діяльності та проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.</i></p>	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань: 03 Гуманітарні науки. Спеціальність: 035 Філологія. Об'єкти вивчення та діяльності: теоретико-методологічні засади наукового філологічного дослідження; фахова підготовка до організації педагогічного процесу в закладах освіти різних типів; провадження науково-дослідницької, навчально-виховної, методичної та просвітницької діяльності на засадах наукової етики. Цілі навчання: формування в здобувача професійних компетентностей філолога-дослідника, у результаті чого він буде здатний написати, апробувати й успішно захистити дисертаційне дослідження в галузі</p>

	<p>мовознавства / літературознавства.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: генезис мови і літератури, мовні й літературні феномени в синхронії та діахронії.</p> <p>Методи, методики та технології: застосовують системний, історико-культурний, структурно-функціональний, антропоцентричний, дискурсивний, міждисциплінарний підходи до вивчення й опису мовних та літературних явищ; аналітичний, дедуктивний та індуктивний методи, методи узагальнення, моделювання, висування гіпотез, описовий, інтерпретаційний, біографічний та інші. Провідним методом у викладанні навчальних дисциплін є проблемно-пошуковий метод, який має розвивати в здобувачеві навички самостійного дослідника, здатного до формулювання наукової проблеми, критичного осмислення результатів попередніх досліджень, пошуку оптимальних шляхів вирішення поставлених завдань і здатності переконливого, логічно вибудованого й аргументованого обґрунтування власної наукової позиції. Використання методу диспутів і дискусій має на меті розвинути в аспірантів уміння виявляти суперечності в досліджуваній проблемі, самостійно формулювати гіпотезу, висувати припущення, аналізувати їхню достовірність і доводити правильність її вирішення. Використовуючи загальнонаукові та спеціальні філологічні методи під час виконання дослідження й презентації наукових результатів, аспірант привчається виробляти власні алгоритми розв'язання наукової проблеми. Основними формами навчання є лекція, семінар, практичне заняття, здійснені в очній та дистанційній формі. Зворотній зв'язок забезпечується за допомогою різних видів поточного та підсумкового контролю знань, виконання індивідуальних дослідницьких завдань з теми.</p> <p>Інструменти та обладнання: мультимедійне обладнання, комп'ютери, тексти художньої літератури й літератури non-fiction, наукові, лексикографічні й енциклопедичні джерела, архіви, бібліотеки.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова академічна, у межах якої можлива наукова та викладацька кар'єра.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Освітньо-наукова програма спрямована на наукову, педагогічну й методичну підготовку висококваліфікованих фахівців в царині наукових студій та викладання філологічних дисциплін, що передбачає створення умов для оволодіння здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня за напрямом <i>035 Філологія</i> сучасними методами науково-дослідної діяльності й компетентностями, достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі дослідницько-інноваційної діяльності; набуття необхідного для здійснення професійної діяльності рівня знань, умінь, навичок, досвіду діяльності і підготовки до</p>

	<p>захисту науково-кваліфікаційної роботи (дисертації) на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) у галузі 03 Гуманітарні науки.</p> <p><i>Ключові слова:</i> філологія, лінгвістика, літературознавство, методологія філологічних наук, психолінгвістика, когнітивна лінгвістика, компаративістика, наратологія.</p>
Особливості програми	<p>Термін реалізації освітньо-наукової програми – 4 роки. Освітня складова програми реалізується протягом 6 семестрів, її обсяг становить 60 кредитів. Зміст наукового складника ОНП визначається індивідуальним навчальним планом аспіранта. ОНП підготовлена з урахуванням потреб здобувачів, які навчаються без відриву від виробництва та з відривом – аспіранти очної (вечірньої) форми навчання зобов'язані відвідати не менше, як 50 % від загального обсягу аудиторних занять, аспіранти заочної форми навчання – не менше 20 %.</p> <p>Важливою особливістю програми є збереження і розвиток багатой наукової спадщини видатних учених, які заклали основи філологічних досліджень у ХНПУ імені Г.С. Сковороди – С. І. Дорошенка, Л. А. Лисиченко, Л. Г. Фрізмана, М.Ф. Гетьманця, А.Т. Гулака, Г.Ф. Калашникової, Л.В. Ушкалова та ін. Традиції локальних філологічних і лінгвістичних наукових шкіл, що функціонують на українському мовно-літературному факультеті імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка та факультеті славістики протягом десятиліть, поєднуються з прагненням до створення нових наукових напрямів у тісній інтеграції з європейським і світовим науковим співтовариством.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Вимоги ринку відображені в Класифікаторі професій (ДК 003:2010), затвердженого Наказом № 327 Держспоживстандарту України від 28.07.2010 іта Наказом № 457 Держспоживстандарту України від 11.10.2010, та окреслюють сфери діяльності випускників аспірантури, серед яких діяльність: у галузі вищої освіти (85.4), наукових досліджень і розробок (72), в інших професійних, технічних та наукових видах діяльності (74). Згідно з названими документами, здобувач PhD після закінчення навчання за освітньо-науковою програмою 035 Філологія може займати відповідну посаду, працювати в галузі освіти та науки в підрозділах наукових і державних установ, профільних кафедрах університетів, в органах державної та місцевої влади, на підприємствах та в організаціях. Результатами виконання ОНП підготовки</p>

	<p>докторів філософії за напрямом <i>035 Філологія</i> є присвоєння їм відповідної академічної кваліфікації:</p> <p>2310.2 Викладач вищого навчального закладу; Асистент;</p> <p>232 Викладач середнього навчального закладу;</p> <p>2419.3 Консультант в апараті державної влади, виконкому;</p> <p>2444.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика); Науковий співробітник (філологія, лінгвістика); Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика); Філолог-дослідник;</p> <p>2444.2 Лінгвіст;</p> <p>2451.1 Літературознавець.</p>
Подальше навчання	<p>Доктори філософії можуть отримувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти. Мають можливість подальшого стажування в інших університетах, отримання стипендій за системою «postdoctoral researcher» / «postdoctoral fellow» / «scholarship». Мають право продовжити навчання для здобуття наукового ступеня доктора наук.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на принципах особистісно орієнтованого навчання. Його основи складають системний, компетентнісний та інтегративний підходи до підготовки докторів філософії. Передбачена можливість дистанційного навчання.</p> <p><i>Методи навчання:</i> репродуктивний (підготовка рефератів, аналіз та огляд наукової літератури за обраною тематикою), проблемно-пошуковий, інтерактивний (дискусії, наукові доповіді з подальшим обговорення, презентації наукових проєктів), дослідницький, методи контролю і самоконтролю.</p>
Оцінювання	<p><i>Освітній складник програми.</i> Система оцінювання включає поточний, семестровий і підсумковий контроль.</p> <p>Формами семестрового контролю успішності вивчення здобувачами навчальної дисципліни є залік або іспит.</p> <p>Поточний контроль знань аспірантів здійснюється шляхом оцінки роботи на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, виступів на конференціях, виконання наукових завдань.</p> <p>Формою підсумкового контролю за виконанням аспірантом індивідуального плану роботи є атестація на кафедрі: проміжна атестація – у січні-лютому; підсумкова – у вересні.</p> <p><i>Науковий складник програми.</i> Підготовка в аспірантурі здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії завершується державною атестацією, яка здійснюється постійною (або спеціалізованою) вченою радою Університету (або іншого закладу вищої світи) на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.</p> <p>Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.</p> <p>Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії (або</p>

	наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях), а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних вищих навчальних закладів (наукових установ) відповідно до чинного законодавства.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК – здатність на основі сучасних філологічних підходів на знання методології філологічних досліджень здійснювати професійний аналіз лінгвістичних або літературознавчих явищ, генерувати нові ідеї, конструювати нові знання розв’язувати актуальні наукові проблеми в процесі дослідницької діяльності, враховуючи вітчизняний та світовий досвід учених-філологів.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1 – здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей у процесі вирішення дослідницьких і практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних галузях; ЗК2 – здатність проєктувати, ініціювати та виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження на основі цілісного системного наукового світогляду, знань історії та філософії науки; ЗК3 – здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізацію значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретацію результатів наукових досліджень, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації; ЗК4 – володіння комп’ютерною та інформаційною культурою, усвідомлювати цінності суб’єктивної позиції в інформаційному просторі, доказово і аргументовано відстоювати власні переконання; ЗК5 – здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми; ЗК6 – здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації рідною та іноземною мовами; ЗК7 – здатність планувати й вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; ЗК8 – здатність працювати в науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності;
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1 – володіння сучасною методологією, методикою та методами наукового філологічного дослідження, зокрема з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; ФК2 – здатність інтерпретувати результати філологічного дослідження, оцінювати можливості їхнього застосування, визначати перспективи подальших досліджень; ФК3 – спроможність грамотно формулювати назви своїх наукових праць, подавати до них резюме та ключові слова,

	<p>дотримуватися адекватної структури наукової праці, доладно вживати наукову термінологію, правильно оформляти довідковий і бібліографічний апарат, оцінювати критичні зауваження рецензентів, компетентно виступати з усною доповіддю та в дискусії, супроводжувати доповідь додатковою наочною, використовуючи для цього сучасне обладнання та технології;</p> <p>ФК4 – готовність до викладацької діяльності у вищій школі;</p> <p>ФК5 – здатність розуміти основні положення сучасної філософії науки, етапи історичного розвитку філософських уявлень про пізнання Всесвіту та їхній взаємозв'язок з розвитком науки; основні положення сучасної гносеології та наукової епістемології; основні ідеї видатних мислителів вітчизняної та світової філософії науки, розуміти основні принципи наукової етики та академічної доброчесності;</p> <p>ФК6 – вміння користуватися існуючими сервісами для перевірки текстів на плагіат, керуватися етичними настановами підчас здійснення власної науково-дослідницької діяльності;</p> <p>ФК7 – здатність розуміти основи граматики та лексики іноземної мови; використовувати науковий стиль мовлення та діловий стиль листування; спілкуватися іноземною мовою в професійній та академічній сферах; висловлюватись на професійні теми; вилучати інформацію з письмових джерел, узагальнювати її і робити аргументований виклад у зв'язній формі; вести дискусію на фахові теми, формулюючи і аргументуючи власну точку зору; розуміти довготривале мовлення на фахові теми; писати іноземною мовою наукові доповіді та статті;</p> <p>ФК8 – здатність розуміти науково-понятійний апарат педагогіки вищої школи; зміст і напрями діяльності викладача вищого навчального закладу; основи дидактики вищої школи; історію університетської освіти; вміти застосовувати знання з педагогіки вищої школи в процесі викладання біологічних дисциплін; розробляти і запроваджувати педагогічні технології у практику підготовки студентів; оцінювати практичну значущість нововведень у вищій школі; створювати умови для самореалізації студентів;</p> <p>ФК9 – спроможність визначати об'єкт і предмет, завдання різних напрямів і галузей літературознавства або лінгвістики; аналізувати ключові проблеми й поняття з урахуванням класичних традиційних поглядів і новітніх теорій;</p> <p>ФК10 – здатність давати характеристику положень власного докторського проєкту під кутом зору опрацьованого матеріалу, розглядати власне дослідження відповідного літературного / лінгвістичного явища;</p> <p>ФК11 – здатність аналізувати окремі твори художньої літератури та творчість окремих митців у широкому культурному і літературному контексті;</p> <p>ФК12 – здатність описати базові методики філологічного аналізу з виявленням перспектив застосування їхніх елементів у докторському дослідженні;</p>
--	--

	<p>ФК13 – здатність орієнтуватися у проблемах і тенденціях вивчення та викладання різних аспектів філологічної науки з опорою на відповідну літературу з проблематики;</p> <p>ФК14 – здатність опанувати методи системного дослідження тексту;</p> <p>ФК15 – здатність виконувати оригінальне дослідження наукової проблеми з опорою на новітні досягнення філологічних наук.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p>ПРН 1 – знати основні положення, підходи, наукові концепції в галузі літературознавчої / мовознавчої методології; мати уявлення про історію, сучасний стан і перспективи наукових досліджень; володіти принципами і методами філологічного аналізу;</p>	
<p>ПРН 2 – знати навчальну й довідкову літературу з питань наукового стилю та наукового дискурсу, специфіку наукового дискурсу в різних жанрах і формах реалізації, способи вдосконалення наукового тексту у взаємодії автор – рецензент, алгоритм публікації тексту в періодичному виданні з попереднім анонімним рецензуванням, алгоритм подання заявки на участь у конференції з подальшим виголошенням доповіді та її оприлюдненням у друці;</p>	
<p>ПРН 3 – знати теоретичні й методологічні засади літературознавчого / мовознавчого дослідження;</p>	
<p>ПРН 4 – виробити здатність використовувати професійно-орієнтовані знання й практичні навички під час реалізації принципів викладання філологічних дисциплін у вищих навчальних закладах з урахуванням сучасних умов, індивідуальних особливостей студентів;</p>	
<p>ПРН 5 – самостійно й творчо опрацьовувати, аналізувати і представляти результати наукового дослідження засобами інструментарію інформаційних технологій;</p>	
<p>ПРН 6 – володіти методами науково-педагогічних досліджень, формулювати і розв’язувати завдання, що виникають у ході науково-дослідної та практичної діяльності;</p>	
<p>ПРН 7 – організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації та емпіричних даних;</p>	
<p>ПРН 8 – аналізувати й критично оцінювати наукові здобутки літературознавців і мовознавців, які працюють у близькому здобувачеві науковому полі;</p>	
<p>ПРН 9 – обирати технології навчання літератури й мови залежно від цілей і завдань, що вирішуються в педагогічному процесі вищого навчального закладу, освітнього рівня студентів;</p>	
<p>ПРН 10 – обирати в усному й писемному мовленні найдоцільніші формули мовленнєвого етикету;</p>	
<p>ПРН 11 – ефективно спілкуватися іноземною мовою в соціальній, професійній та академічній сферах, демонструючи граматичну правильність, лексичний діапазон і соціолінгвістичну відповідність власного діалогічного мовлення;</p>	
<p>ПРН 12 – спілкуватися та ефективно представляти дослідницькі ідеї в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією;</p>	
<p>ПРН 13 – дотримуватись у своїй діяльності професійно-етичних норм, прийнятих у міжнародній практиці педагогічного менеджменту;</p>	
<p>ПРН 14 – виявляти ініціативу і самостійність в різноманітних видах діяльності, брати відповідальність за результати своєї наукової та викладацької діяльності, дотримуватись корпоративної культури ВНЗ;</p>	
<p>ПРН 15 – розкривати виховний потенціал інтеркультурної комунікації у галузях</p>	

освіти;	
ПРН 16 – планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;	
ПРН 17 – презентувати результати власних наукових досліджень у вигляді наукових статей, доповідей на конференціях;	
ПРН 18 – володіти основними філософськими категоріями, поняттями, термінами для обґрунтування методологічних засад філологічного дослідження;	
ПРН 19 – вміти аналізувати наукові філологічні проекти, спираючись на філософські світоглядні принципи та враховуючи культурно-антропологічні чинники, вільно оперувати різноманітними ідеями, висувати, обґрунтовувати і критикувати теорії, концепції, відділяти суттєве від неістотного, розкривати взаємозв'язок між явищами і процесами об'єктивно-суб'єктивної дійсності.	
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення реалізації ОНП «Філологія» відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»). Освітній процес здійснюють доктори філософії (кандидати наук) та доктори наук, які забезпечують розв'язання широкого кола проблем у галузі професійної та (або) дослідницької діяльності, є провідними фахівцями в певному напрямі філологічних досліджень, мають багатий досвід проведення власного наукового дослідження, зробили суттєвий внесок в розвиток сучасних філологічних наук. Для читання лекцій запрошуються провідні українські та іноземні професори та дослідники.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення підготовки докторів філософії зі спеціальності <i>035 Філологія</i> відповідає ліцензійним умовам. Лекційні аудиторії, у яких організовано освітній процес, оснащені належним обладнанням. Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення). Реалізуються заходи щодо вдосконалення організації самостійної роботи студентів і аспірантів, у тому числі через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін для студентів як заочної (заочно-дистанційної), так і денної та вечірньої форм навчання.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Підтримка системи інформаційного забезпечення здійснюється Інститутом інформатизації освіти. Інформаційні електронні ресурси розміщені на навчально-інформаційному порталі на сайті наукової частини Університету (nauka.hnpu.edu.ua), у електронній бібліотеці (lib.hnpu.edu.ua), у відео- та аудіотеках. Забезпечено доступ викладачів і здобувачів третього науково-педагогічного рівня освіти до електронних світових баз даних наукових публікацій в спеціально обладнаних кабінетах Університету. Інформацію про освітньо-наукову програму, професорсько-

	<p>викладацький склад, навчальну, наукову, громадську діяльність університету, структурні підрозділи, правила прийому, контакти розміщено на офіційному веб-сайті Університету за адресою: http://hnpu.edu.ua; посилання на сторінку наукової частини http://nauka.hnpu.edu.ua та на сторінку українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка: http://hnpu.edu.ua/uk/division/ukrayinskyu-movno-literaturnyy-fakultet-imeni-gf-kvitky-osnovyanenka.</p> <p>Електронний архів університетської бібліотеки містить у вільному доступі праці науково-педагогічних працівників університету: http://dspace.hnpu.edu.com/.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Освітньо-науковою програмою передбачено визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та отриманих у неформальній освіті, згідно Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди http://nauka.hnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Pol_akad_mob.pdf</p> <p>Стажування та підвищення кваліфікації в інших закладах освіти України регламентується Положенням організацію стажування науково-педагогічних працівників у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_organiz_stajyvann_nauk_ped_pratzivn.pdf</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Стажування та підвищення кваліфікації в освітніх закладах і наукових установах за кордоном регламентується «Положенням про організацію стажування науково-педагогічних працівників у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_organiz_stajyvann_nauk_ped_pratzivn.pdf</p> <p>Наявні укладені міжнародні угоди про академічну мобільність, про академічне науково-освітнє і багатовекторне співробітництво, програми обміну (Китай, Польща, Туреччина, Білорусь) http://hnpu.edu.ua/uk/mizhnarodni-partnery-hnpu-imeni-gs-skovorody</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не ліцензовано.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми

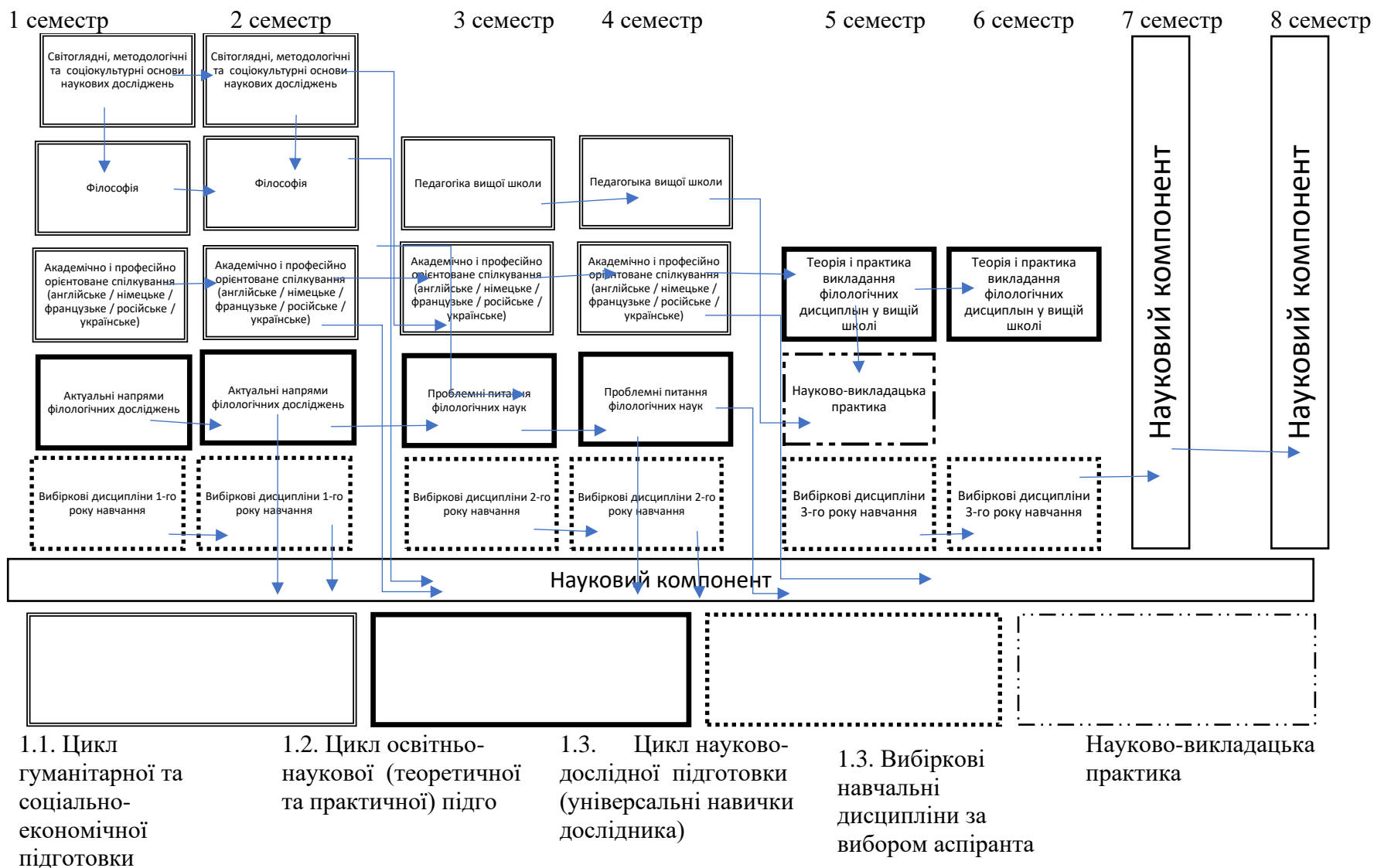
2.1. Перелік компонент ОНП

Перелік включає назви навчальних дисциплін (за вибором університету, факультету та здобувача вищої освіти), практик, курсових і кваліфікаційних робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Теоретична підготовка			
1.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			
ГСЕ 01	Світоглядні, методологічні та соціокультурні основи наукових досліджень	3	Залік
ГСЕ 02	Філософія	6	Іспит
ГСЕ 03	Академічно і професійно орієнтоване спілкування (англійське / німецьке / французьке)	14	Залік, іспит
ГСЕ 04	Педагогіка вищої школи	3	Залік
	Загальний обсяг	26	
1.2. Цикл освітньо-наукової (теоретичної та практичної) підготовки			
ПП 01	Актуальні напрями філологічних досліджень	4	Іспит
ПП 02	Проблемні питання філологічних наук	4	Іспит
ПП 03	Теорія і практика викладання філологічних дисциплін у вищій школі	4	Іспит
	Загальний обсяг	12	
1.3. Вибіркові навчальні дисципліни за вибором аспіранта			
ГСЕ 05 / ГСЕ 06 / ГСЕ 07 / ГСЕ 08	Дистанційна освіта / Основи здорового способу життя / Інформаційні системи та технології в науково-дослідній роботі / Друга іноземна мова (англійська / німецька / китайська / французька)	5	Залік
ПП 04/ ПП 05/ ПП 06 / ПП 07 / ПП 08 / ПП 09 / ПП 10 / ПП 11 / ПП 12 / ПП 13 / ПП 13 / ПП 14 / ПП 15 /	Класична українська література / Українська література ХХ століття / Літературні 1920-ті. Постаті / Література non fiction / Проблеми поетики художньої літератури / Сучасна російська поезія: основні тенденції розвитку / Методологія і методика лінгвістичних досліджень / Когнітивна лінгвістика й лінгвоконцептологія / Проблеми й напрями семасіології й ономасіології / Лінгвістика тексту / Фонетика та лексика сучасної російської мови з огляду на різні лінгвістичні парадигми / Поетична граматики	5	Залік
ПП 16 / ПП 17 . ПП18 / ПП 19 / ПП 20 /	Історія української літератури: реінтерпретація / Актуальні проблеми сучасного літературознавства / Історія російської літератури: основні етапи і тенденції розвитку / Символізм як	5	Залік

ПП 21 / ПП 22 / ПП 23 /	загальнокультурний та ідейно-естетичний феномен / Російська література в світі сучасних наукових уявлень / Стилі і напрями літературного процесу / Функціональна лінгвістика / Історія російської літературної мови в аспекті сучасних філологічних підходів		
	Загальний обсяг	15	
2. Практична підготовка			
ПП 24	Науково-викладацька практика	3	Залік
	Атестація	4	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60	

2.2. Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми зі спеціальності 035 *Філологія* проводиться відповідно до «Положення про порядок підготовки здобувачів наукового ступеня доктор наук в докторантурі ХНПУ імені Г.С.Сковороди»: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro%20porjadok%20pidgotovku%20z%20dobyvachiv%20naukovogo%20stypenyu.pdf

Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи яка здійснюється постійною (або спеціалізованою) вченою радою Університету (або іншого закладу вищої освіти). Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

До атестації допускаються аспіранти, які виконали всі вимоги освітньо-наукової програми та індивідуального навчального плану і отримали рекомендацію про публічний захист наукових досягнень у формі дисертації в спеціалізованій вченій раді. Документами, що підтверджують семестрову / підсумкову атестацію, є звіт аспіранта за відповідною формою, друкований варіант розділів дисертації, копії публікацій, сертифікатів та інших документів, що засвідчують наукову активність здобувача, атестаційний лист про складання іспитів і заліків, витяг із протоколу засідання кафедри, академічна довідка здобувача.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуальної проблеми у сфері філології та передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Виявлення в поданій до захисту дисертації академічного плагіату є підставою для відмови в присудженні відповідного наукового ступеня.

Дисертаційна робота та її автореферат мають бути розміщені на сайті закладу вищої освіти (наукової установи) у встановлені строки.

Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.

Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються постановами Кабінету Міністрів України.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ГСЕ 01	ГСЕ 02	ГСЕ 03	ГСЕ 04	ПП 01	ПП 02	ПП 03	ГСЕ 05 / ГСЕ 06 / ГСЕ 07 / ГСЕ 08	ПП 04/ ПП 05/ ПП 06 / ПП 07 / ПП 08 / ПП 09 / ПП 10 / ПП 11 / ПП 12 / ПП 13 / ПП 13 / ПП 13 / ПП 14 / ПП 15	ПП 16 / ПП 17 / ПП 18 / ПП 19 . ПП 20 / ПП 21 / ПП 22 / ПП 23	ПП 24
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+				+	+			+	+	
ЗК2	+				+	+			+	+	
ЗК3					+	+		+	+	+	
ЗК4	+				+	+		+	+	+	
ЗК5			+	+	+	+			+	+	
ЗК6			+		+	+		+			
ЗК7					+	+	+		+	+	
ЗК8					+	+	+		+	+	
ФК 1					+	+		+	+	+	
ФК 2					+	+			+	+	
ФК 3					+	+	+	+	+	+	+
ФК 4							+				
ФК 5	+	+									
ФК 6	+				+	+		+	+	+	
ФК 7		+						+			
ФК 8				+			+				+
ФК 9					+	+			+	+	
ФК 10					+	+			+	+	
ФК 11					+	+	+		+	+	+
ФК 12					+	+			+	+	
ФК 13					+	+	+		+	+	+
ФК 14					+	+			+	+	
ФК 15					+	+			+	+	

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності ФК – Спеціальні (фахові) компетентності.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ГСЕ 01	ГСЕ 02	ГСЕ 03	ГСЕ 04	ІПІ 01	ІПІ 02	ІПІ 03	ГСЕ 05 / ГСЕ 06 / ГСЕ 07 / ГСЕ 08	ІПІ 04/ ІПІ 05/ ІПІ 06 / ІПІ 07 / ІПІ 08 / ІПІ 09 / ІПІ 10 / ІПІ 11 / ІПІ 12 / ІПІ 13 / ІПІ 13 / ІПІ 14 / ІПІ 15	ІПІ 16 / ІПІ 17 / ІПІ 18 / ІПІ 19 . ІПІ 20 / ІПІ 21 / ІПІ 22 / ІПІ 23	ІПІ 24
ПРН 1					+	+	+		+	+	
ПРН 2					+	+			+	+	
ПРН 3					+	+			+	+	
ПРН 4							+				+
ПРН 5					+	+		+	+	+	
ПРН 6					+	+			+	+	
ПРН 7					+	+		+	+	+	
ПРН 8					+	+			+	+	
ПРН 9							+				+
ПРН 10			+		+	+	+	+	+	+	+
ПРН 11			+								
ПРН 12					+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13	+			+							+
ПРН 14	+				+	+			+	+	
ПРН 15							+				+
ПРН 16	+				+	+			+	+	
ПРН 17					+	+			+	+	
ПРН 18		+									
ПРН 19		+									

ПРН – програмні результати навчання.

Перелік використаних джерел

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
4. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»
8. Порядок розроблення стандартів вищої освіти, внесення змін до них
9. та здійснення контролю за їх дотриманням, затверджений наказом МОН України від 10.11.2007 № 897 та інші діючі нормативні документи обов'язкового застосування.
10. Статут Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, затверджений Міністерством освіти і науки України
11. 08.06.2015 та зареєстрований у Реєстраційній службі Харківського міського управління юстиції Харківської області 08.09.2015.
12. Перспективна розгорнута програма діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди до 2020 року, затверджена вченою радою університету (протокол № 5 від 28.08.2015).
13. Наказ по ХНПУ імені Г. С. Сковороди від 04.09.2015 № 130-од «Про організаційно-розпорядчу документацію університету».
14. Положення про організацію освітнього простору в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди, затверджене вченою радою університету (протокол № 5 від 28.08.2015).
15. Положення про організацію науково-дослідної роботи у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди, затверджене вченою радою університету (протокол № 3 від 12.06.2015).
16. Положення про підготовку аспірантів та докторантів, затверджене вченою радою університету (протокол № 2 від 24.03.2016).
17. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ “ЦС”, 2015. – 32 с.